

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
ИШТИРӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

**КАРАР**

«24» сентябрь 2020 ел

Иштирәк авылы

№ 6

Иштирәк авыл жирлеге Башкарма комитеты  
Житәкчесе һәм Башкарма комитеты  
вазыйфай затлары тарафыннан  
гражданның мөрәжәгатьләрен карау  
буенча эш тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе  
турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 2006  
елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында  
гражданның мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы  
Татарстан Республикасы Законы, Иштирәк авыл жирлеге уставы нигезендә

**КАРАР БИРӘ:**

1. Иштирәк авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданның мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итү тәртибен расларга (алга таба – тәртип).
2. Иштирәк авыл жирлегенең жирле үзидәрә органнарына гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча әлеге тәртибКә таянып эш итәргә тәкъдим итәргә.
3. Гражданның мөрәжәгате буенча эш оештыруны, аларны үз вакытында карауны һәм үтәлешен контрольдә тоту тотуны Иштирәк авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесенә (башлыгына) йөкләргә.
4. Жаваплы затларны билгеләргә:
  - гражданның мөрәжәгатьләрен, шул исәптән шәхси кабул итү вакытында кәргән, авыл жирлеге жирле үзидәрә органнарына почта элементәсе, электрон документ әйләнеше системасы, муниципаль районның интернет-кабул итү бүлмәсе аша язмача килгән гражданның мөрәжәгатьләрен үз вакытында теркәү, гражданның язма мөрәжәгатьләрен үз вакытында карау һәм аларның үтәлешен контрольдә тоту буенча вазыйфай бурычлары нигезендә Иштирәк авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесе урынбасары Кашапова Эльвира Фәнил кызын.
5. Иштирәк авыл жире үзидәрә органнарына гражданның мөрәжәгатьләрен үз вакытында теркәү, шулай ук мөрәжәгатьләренең үз вакытында каралуын һәм үтәлешен контрольдә тоту өчен өчен жаваплы затларны билгеләргә.

6. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга.

7. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Иштирәк авыл жирлеге  
Башкарма комитеты Житәкчесе



Г.С. Гарифуллина

## **Иштирэк авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданнарның мөрәжәгатъләрен карау һәм шәхси кабул итү тәртибе**

### **1. Гомуми нигезләмәләр**

1.1. Иштирэк авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданнар мөрәжәгатъләрен карауның һәм шәхси кабул итүнең әлеге тәртибе (алга таба – тәртип) «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатъләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнде.

1.2. Әлеге тәртип белән Россия Федерациясе гражданының (алга таба – граждан) Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе белән беркетелгән жирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү хокукын гамәлгә ашыруга бәйле хокукый мөнәсәбәтләр жайга салына, шулай ук Иштирэк авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары (алга таба – орган һәм вазыйфай затлар) тарафыннан гражданнарның мөрәжәгатъләрен карау тәртибе билгеләнә.

### **2. Әлеге нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр**

2.1. Граждан мөрәжәгате (алга таба – мөрәжәгать) – жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма рәвештә яисә электрон документ формасында жибәрелгән тәкъдим, гариза яки шикаять, шулай ук гражданның дәүләт органына, жирле үзидарә органына телдән мөрәжәгате;

2.2. тәкъдим – гражданның законнарны һәм башка норматив хокукый актларны, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, ижтимагый мөнәсәбәтләрне үстерү, дәүләт һәм жәмгыять эшчәнлегенә социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча рекомендациясе;

2.3. гариза – гражданның аның конституция хокукларын һәм ирекләрен яки башка затларның конституция хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында үтенече, яисә законнар һәм башка норматив хокукый актлар бозылу, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар эшендәге житешсезлекләр турында хәбәр итү, яисә күрсәтелгән органнарның һәм вазыйфай затларның эшчәнлегенә тәнкыйть;

2.4. шикаять – гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатъләрен яисә башка затларның хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатъләрен торгызу яисә яклау турында үтенече;

2.5. вазыйфаи зат – хакимият вәкиле функцияләрен даими, вакытлыча яисә махсус вәкаләт буенча башкаручы яисә жирле үзидарә органында оештыру - идарә итү, административ - хужалык функцияләрен башкаручы зат.

2.6. коллектив мөрәжәгать дигәндә ике яки аннан күбрәк гражданның, гражданның, шул исәптән юридик затлар берләшмәләре мөрәжәгәте, шулай ук тавыш бирү яки митингта яисә жыелышта катнашучыларның имзаларын жыю юлы белән кабул ителгән мөрәжәгать аңлашыла.

### **3. Гражданның язма рәвештә язылган мөрәжәгатьләре**

3.1. Гражданның язмача мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаять рәвешендә керә.

3.2. Гражданның язма рәвештә бәян ителгән мөрәжәгәте мөрәжәгать жибәрелә торган жирле үзидарә органының исемен һәм адресын яисә тиешле вазыйфаи затның фамилиясен, исемен, атасының исемен, яисә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятьнең асылын бәян итүне, үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысын – булган очракта), жавап жибәрелергә тиешле почта адресын, мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбәрнамәне, шәхси имзаны һәм датаны үз эченә алырга тиеш.

3.3. Органга яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә керткән мөрәжәгать законнарда һәм әлеге тәртиптә билгеләнгәнчә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә граждан үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы – булган очракта), жавап жибәрелергә тиешле электрон почта адресын, мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбәрнамәне мәжбүри рәвештә күрсәтә. Граждан мондый мөрәжәгатькә кирәкле документларны һәм материалларны электрон формада теркәргә хокуклы.

3.4. Гражданның тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яки Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы башка телдә мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гражданның тәкъдимнәренә, гаризаларына, шикаятьләренә жавап мөрәжәгать телдә бирелә. Мөрәжәгать телдә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

3.5. Аларны хәл итү орган компетенциясенә керми торган мәсьәләләргә үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр, аларны теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә керә торган тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка, мөрәжәгать жибәргән гражданның мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбәр итеп, әлеге тәртипнең 1.5 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш, жибәрелә. Шулай ук вакытта хәбәрнамәнең текстында Федераль законның тиешле статьясына сылтама булырга тиеш.

3.6. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү берничә орган яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керсә, мөрәжәгатьнең күчәрмәсе теркәлгәннән соң жиде көн эчендә тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

3.7. Карарына яисә гамәл кылуына (гамәл кылмавына) дөгъва белдерелгән органга яисә вазыйфаи затка шикаятьне карауга жибәрү тыела.

3.8. Әлеге тыюга бәйле рәвештә, шикаятне мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган органга яисә вазыйфай затка жиберү мөмкин түгел, шикаят тиешле карарга яисә гамәлгә (гамәл кылмауга) билгеләнгән тәртиптә судка шикаят бирү хокукын аңлатып, гражданга кире кайтарыла.

3.9. Язма мөрәжәгать тексти тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул аларның компетенциясе нигезендә органга яисә вазыйфай затка каралуга жиберелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгать жибергән гражданга хәбәр ителә.

3.10. Мөрәжәгать жибергән гражданның фамилиясе яки җавап жиберелергә тиешле почта адресы булмаган язма мөрәжәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә әзерләнгән торган, эшләнгән торган яисә башкарылган хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булса, мөрәжәгать теркәлەرгә һәм органга компетенциясе нигезендә жиберелергә тиеш.

3.11. Гражданның органның вазыйфай затларына шәхсән яисә үз вәкиле аша мөрәжәгать итәргә хокуклы.

3.12. Суд карарына шикаят белдерелә торган мөрәжәгать, теркәлгән көннән жиде көн эчендә, әлеге суд карарына шикаят бирү тәртибен аңлатып, мөрәжәгать жибергән гражданга кире кайтарыла.

3.13. Әгәр кергән мөрәжәгатьтә әдәпсез яисә мәсхәрәле гыйбарәләр, вазыйфай затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булса, ул анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгать жибергән гражданга мөрәжәгать итү хокукын явыз ният белән куллануга юл куймау турында хәбәр ителә.

3.14. Гражданның язма мөрәжәгәтендә элегрәк жиберелгән мөрәжәгатьләргә бәйле рәвештә, аңа асылы буенча берничә тапкыр язма җаваплар бирелгән сорау булган, шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яки хәлләр китерелмәгән очракта, күрсәтелгән мөрәжәгать һәм элек жиберелгән мөрәжәгатьләр бер үк вазыйфай затка берничә тапкыр юнәлтелгән шартта, вазыйфай зат чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсезлегенә һәм әлеге мәсьәлә буенча граждан белән язылышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы. Бу карар турында мөрәжәгать жибергән гражданга хәбәр ителә.

3.14.1 Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә органның рәсми сайтында 3.3 пункты нигезендә урнаштырылган сорауны үз эченә алган мөрәжәгать кергән очракта, мөрәжәгатьне теркәгән көннән жиде көн эчендә мөрәжәгатьне жибергән гражданга Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мөрәжәгатьтә куелган сорауга җавап урнаштырылган рәсми сайтның электрон адресы хәбәр ителә, шул ук вакытта суд карарына шикаят белдерелгән мөрәжәгать кире кайтарылмый.

3.15. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап дөүләт яки Федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрне игълан итмичә бирелергә мөмкин булмаган очракта, мөрәжәгать жибергән гражданга әлеге мәгълүматларны хәбәр итү мөмкин булмауга бәйле

рәвештә, анда куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап бирү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

#### **4. Гражданнарның язмача мөрәҗәгатьләрен кабул итү, теркәү һәм исәпкә алу**

4.1. Почта жиберүләрендә булырга мөмкин шартлаткыч, агулы һәм башка куркыныч әйберләргә үз вакытында ачыклау һәм йогышсызландыру максатында, аларны тышкы яктан карау үткәрелә. Мондый әйберләр ачыкланган яки аларның булуына шик туган очракта, почта жиберүләре белән алга таба һәр эш кичекмәстән туктатыла һәм куркынычсызлык органының тиешле бүлекчәсә белгече чакырыла. Белгеч чакырту белән бер үк вакытта почта жиберүләрен мәҗбүри изоляцияләп, куркынычсызлык чаралары да күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка җинаятьләргә кылу куркынычы булган язма мөрәҗәгатьләргә алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә файдаланылырга мөмкин булган эзләргә саклау өчен чаралар күрелә.

4.2. Язма мөрәҗәгатьләргә кабул иткәндә, аларның адресларының дөрөслеге тикшерелә. Билгеләнеше буенча китерелмәгән хатлар ачылмаган хәлдә кичекмәстән элемент почта предприятиесенә адресатка жиберү өчен кире кайтарыла.

Конвертларны ачканда, аларда хат һәм конвертка теркәлгән документлар (ертылган документлар беркетелә) тикшерелә, кергән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсә, пенсия таныклыгы һ.б., шулай ук фотографияләр һәм хатка башка кушымталар) хат текстының алдына скрепка белән беркетелә. Кушымта яки хат текстының юклыгы ачыкланган очракта, конвертка текрәлә торган белешмә төзелә һәм бу хакта гражданга хәбәр ителә.

4.3. Барлык язма мөрәҗәгатьләр органга яисә вазыйфаи затка кергән көннән өч көн эчендә теркәлә. Һәр мөрәҗәгатькә тәртип буенча теркәү номеры бирелә. Һәр яңа календарь елында яңадан кергән мөрәҗәгатьләргә нумерациясә беренче номердан башлана.

4.4. Кәгазьдә кергән язма мөрәҗәгатьләр мәҗбүри рәвештә сканерлана һәм электрон документ әйләнеше системасына йөкләнә.

4.5. Гражданиң шикәятендә күрсәтелгән белешмәләр ахыргы карарны чыгару өчен җитәрлек булмаганда, гамәлләргә шикәят белдерелә торган учреждениедән яки заттан тикшерү материаллары, карар кабул итүнең нигезлегенә турында бәяләмә белән соратып алына.

4.6. Әгәр барлык сораулар каралса, алар буенча тиешле чаралар күрелсә һәм гамәлдәге законнарда туры килә торган тулы җаваплар бирелсә, гражданнарның хатлары хәл ителгән дип санала.

4.7. Башкаручы тарафыннан эзерләнгән мөрәҗәгатькә җавап проекты орган җитәкчесенә яки компетенцияләргә нигезендә мөрәҗәгатьләргә җавапларны имзаларга вәкаләтле затларга кул куюга тапшырыла. Башкаручы (кул куйган затлар белән бер үк вакытта) җавапларның эчтәлегенә, ачыклыгы һәм төгәллегенә, норматив актларга сылтамаһның дөрөслегенә өчен җаваплылыкка ия.

4.8. Органның вазыйфаи затлары:

а) мөрәҗәгатьне объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны тәмин итәләр, кирәк булган очракта - мөрәҗәгать жибергән гражданин катнашында;

б) мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны башка дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфай затлардан, шул исәптән электрон формада соратып алалар, судлардан, сорау алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш;

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яки яклауга юнәлдерелгән чаралар күрәләр;

г) мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, әлеге тәртипнең 1.5, 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11 пунктларында күрсәтелгән очраклардан тыш, язма җаваплар бирәләр;

д) гражданга аның мөрәжәгатен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфай затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен җибәрү турында хәбәр ителәр.

4.9. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка хәбәр итү рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфай затка язма мөрәжәгать җибәрү мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

4.10. Гражданның язмача мөрәжәгатьләре теркәү көненнән 30 көн эчендә карала.

4.11. Мөрәжәгатьләренә карау срогы башлану дип аларны теркәү көне санала. Мөрәжәгатьләренә карау срогы тәмамлану дип мөрәжәгать авторына җавапка имза кую датасы санала.

4.12. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгатьләр буенча карарлар чикләнгән файдаланудагы хезмәт мәгълүматына керә алмый.

4.13. Язма мөрәжәгатькә җавап орган җитәкчесе тарафыннан аларның компетенциясе нигезендә имзалана. Җавап граждан күрсәткән адреска җибәрелә.

Мөрәжәгатькә җавап электрон документ формасында мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча һәм язма формада кергән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча язма формада җибәрелә.

Моннан тыш, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагылган тәкъдимне, гаризаны яки шикаятьне үз эченә алган мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына карата шикаять белдерелә торган мөрәжәгатькә җавап, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә органның рәсми сайтында әлеге тәртипнең 4.11 пункты таләпләрен үтәп урнаштырылырга мөмкин.

## **5. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибе**

5.1. Коррупциягә каршы хокук бозулар турында мәгълүмат ачыкланган мөрәжәгатьне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгать кичекмәстән орган җитәкчесенә тапшырыла.

Җитәкче резолюцияләр куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатьне карау аерым контрольгә куела.

5.2. Карары яки гамэл кылуы (кылмавы) мөрәжәгать итү предметы булып торган органга яисә вазыйфай затка мөрәжәгать жибәрелми.

5.3. Мөрәжәгатьтә эзерләнгән торган, эшләнгән торган яисә башкарылган хокукка каршы гамэл, шулай ук аны эзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булса, мөрәжәгать теркәләр һәм органга компетенциясе нигезендә жибәреләр.

5.4. Мөрәжәгатьтә муниципаль хезмәткәр тарафыннан муниципаль хезмәт белән бәйләү вазыйфаларны, чикләүләрне һәм тьюларны үтәмәү, шулай ук хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәмәү, муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык, мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү, муниципаль хезмәткәр тарафыннан башка коррупцион хокук бозулар кылу ихтималы турында мәгълүматлар булса, орган житәкчесе кадрлар хезмәтенә коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча бүлекчәсе вазыйфай затының (коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча эш өчен җаваплы вазыйфай затларның) доклад язмасы нигезендә мөрәжәгатьтә баян ителгән фактларга карата тикшерү үткәрүнең максатчанлыгы турында карар кабул итәр. Әлегә тикшерү хезмәт тәртибе таләпләрен (муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тьюларны, мәнфәгатьләр конфликтна булдырмау яисә җайга салу турында таләпләрне үтәү, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәү) үтәүне тикшерү булып тора һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданныр һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан биреләр торган мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү турында нигезләмәгә таянып үткәреләр.

5.5. Мөрәжәгатьтә баян ителгән фактларны оператив-эзләү чараларын үткәрү юлы белән тикшерү зарур булса, мөрәжәгатьне карау барышында оператив-эзләү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле дәүләт органнарына запрос жибәреләр.

5.6. Вәкаләтле органга кергән коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгәте әлегә тәртиптә билгеләнгәнчә каралырга тиеш.

5.7. Мөрәжәгатьтә куелган барлык сораулар буенча гражданныгә җавап жибәргәннен соң, мөрәжәгать контрольдән алына.

## **6. Гражданнырны шәхси кабул итүне оештыру**

6.1. Гражданнырны шәхси кабул итү Иштирәк авыл жирлегә Башкарма комитеты житәкчесе, аның урынбасары тарафыннан үткәреләр.

6.2. Кабул итү урыны, кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнырны кабул итү өчен җаваплы вазыйфай затларның элемтә телефоннары турында мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чаралары аша гражданнырга житкереләр һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Иштирәк авыл жирлегенә рәсми сайтында урнаштырыла. Әлегә мәгълүмат шулай ук Иштирәк авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

6.3. Гражданнырны кабул итүне теркәү һәм исәпкә алуны органның оештыру эшләре бүлегенә әйдәп баручы белгече вазыйфай бурычлары нигезендә



гражданнарны кабул итүне исәпкә алу журналында (1 нче кушымта) алып бара. Телдән мөрәжәгатьләрнең эчтәлегенә гражданның шәхси кабул итү карточкасына (2 нче кушымта) кертелә, ул гражданны кабул итү датасы, аның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы – булганда), аның яшәү урыны, кабул итүне алып баручы вазыйфаи (вәкаләтле) затның фамилиясе, телдән мөрәжәгатьнең эчтәлегенә һәм аның буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүматларны үз эченә алырга тиеш. Күрсәтелгән реквизитлар башка кирәкле мәгълүматлар белән тулыландырылырга мөмкин.

6.4. Шәхси кабул итү вакытында граждан шәхесен таныкларчы документны күрсәтә. Граждан мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәжәгате аноним буларак карала.

6.5. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи (яки вәкаләтле) зат гражданны игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгатенә асылын жентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык булса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, мөрәжәгатькә җавап граждан ризалыгы белән шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданны шәхси кабул итү карточкасында языла һәм граждан имзасы белән раслана. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

Әгәр мөрәжәгатьтә хәл ителеше компетенциягә керми торган мәсьәләләр булса, гражданга аңлатма бирелә: аңа кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәк.

Әгәр гражданга элек мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатьне алга таба караудан баш тартырга мөмкин.

6.6. Вазыйфаи затлар гражданнарны шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча башка жирле үзидарә органнарына, предприятиеләргә, учреждениеләргә яки оешмаларга мөрәжәгать итәргә хокуклы, аларның житәкчеләре һәм хезмәткәрләре аларга ярдәм күрсәтергә бурычлы: кирәкле белешмә һәм мәгълүмати материаллар (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиеш булмаган мәгълүматлардан тыш) тапшырырга, квалификацияле консультациялар, элемент белән тәэмин итәргә, кабул итү өчен хезмәткәрләргә җибәрергә һ.б.

6.7. Граждан кабул итү бүлмәсендә әйләнә-тирәдәгеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыручы гамәлләр кылган очракта, кабул итүне алып баручы вазыйфаи (яисә вәкаләтле) зат Россия Федерациясе законнары нигезендә тиешле чаралар күрә. Кирәк булганда, эчке эшләр органнары һәм ашыгыч медицина ярдәме хезмәткәрләре чакырыла.

6.8. Органнарда гражданнарны шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатләрдә беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына ия:

1) I, II төркем инвалидлар һәм (яки) аларның законлы вәкилләре (ата-ананың берсе, уллыкка алуучылар, опекун яки попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт Герое, сугыш хәрәкәтләре ветераннары;

3) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар арасыннан затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм мондый балаларның хокукларын һәм

законлы мәнфәгатьләрен тәмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать иткән вәкилләр;

4) кабул итүгә өч яшькә кадәрге балалар белән килгән гражданнар.

6.9. Шәхси кабул итү вакытында 1-4 пунктларда күрсәтелгән гражданнар беренче чиратта шәхси кабул итү хокукын раслаучы документны күрсәтәләр.

6.10. Органнар житәкчеләре беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукы булган гражданнарның өстәмә категорияләрен билгели алалар.

6.11. Беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына бер үк вакытта берничә граждан ия булса, күрсәтелгән гражданнарны кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килүе тәртибендә гамәлгә ашырыла.

## **7. Мөрәжәгатьләр белән эшләү торышын тикшерү һәм аларны карауны контрольдә тоту. Мөрәжәгатьләрдә булган мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү**

7.1. Органнар һәм вазыйфай затлар үз компетенциясе чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенен үтәлешен контрольдә тоталар, кәргән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеген анализлыйлар, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрәләр.

7.2. Барлык язмача мөрәжәгатьләр, шулай ук гражданнарны шәхси кабул итү вакытындагы мөрәжәгатьләр үтәлү сроклары буенча контрольдә булырга тиеш, аларны карау нәтижәләре турында авторга җавап бирү яки тиешле орган яисә вазыйфай зат запросы буенча мәгълүмат бирү таләп ителә.

7.3. Турыдан-туры контроль буенча эш Иштирәк авыл җирлеге Башкарма комитеты житәкчесенә йөкләнә.

Мондый контрольне гамәлгә ашыручы затлар хокуклы:

а) башкаручылардан һәм аларның турыдан-туры житәкчеләреннән мөрәжәгатьләрне карау барышы турында кирәкле мәгълүматларны соратып алырга;

б) билгеләнгән тәртиптә мөрәжәгатьләрне карау торышын чагылдыручы материаллар белән танышырга;

в) тиешле вазыйфай затларга мөрәжәгатьләрне карауны тикшерү барышында ачыкланган житәшсезлекләрне бетерү буенча тәкъдимнәр кертәргә.

7.4. Гражданнарның мөрәжәгатьләре күрүгә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатында, еллык хисапны эзерләгәндә гражданнардан кәргән мөрәжәгатьләргә гомумиләштерү һәм анализ ясала. Күрсәтелгән анализда кәргән, бүтән адрес белән җибәрелгән һәм каралган язма мөрәжәгатьләрнең, электрон документ формасында мөрәжәгатьләрнең саны турында, шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданнар саны, гражданнарны шәхси кабул итү һәм күчмә кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәжәгатьләр тематикасы турында мәгълүмат булырга тиеш.

7.5. Мөрәжәгатьләр белән эшләүнең торышы (гражданнардан кәргән мөрәжәгатьләргә анализ) Иштирәк авыл җирлеге Башкарма комитеты житәкчесенен еллык хисабында чагыла һәм бирелгән форма буенча Интернет челтәрендә Иштирәк авыл җирлегенен рәсми сайтында урнаштырыла (3 нче кушымта).

Гражданнар мөрәжәгатъләрен  
карау буенча эш тәртибенә  
1 нче кушымта

Гражданнарны кабул итүне теркәү журналы

№	ФИАи, туган елы	Эш урыны	Адресы, телефон номеры	Сорауның эчтәлеге	Искәрмә

**ИШТИРӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**  
**КИЛҮЧЕНЕҢ ШӘХСИ КАРТОЧКАСЫ**

ФИИи \_\_\_\_\_

Яшәу урыны \_\_\_\_\_

Социаль хәле \_\_\_\_\_

Ташламалы состав \_\_\_\_\_

Мөрәжәгать итү датасы « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 202\_\_ ел, журналда теркәү номеры \_\_\_\_\_

Сорау темасы \_\_\_\_\_

Әлеге сорау буенча беренче тапкыр, кабат мөрәжәгать итә \_\_\_\_\_

*(кирәкчесенең астына сызарга, әгәр мөрәжәгать кабатланса, алдагы мөрәжәгатьнең датасын күрсәтергә)*

Сорауның кыскача эчтәлегә \_\_\_\_\_

---

---

---

---

---

Житәкченең күрсәтмәләре \_\_\_\_\_

---

---

---

---

Мөрәжәгать буенча нәтижәләр \_\_\_\_\_

---

---

---

Әңгәмәне алып барды \_\_\_\_\_

Телдән җавапка риза \_\_\_\_\_

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 202\_\_ ел

\_\_\_\_\_  
(имза)

Иштирэк авыл жирлеге Башкарма комитетында  
гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләү турында  
статистик мәгълүматлар

Мәгълүмат исеме	Цифрлы мәгълүматлар	
	_____ ел	_____ ел
Барлык кәргән мөрәжәгатъләр (хат, шәхси кабул итү, электрон мөрәжәгатъләр)		
шул исәптән электрон мөрәжәгатъләр (Интернет, электрон почта)		
Шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителде:		
Контрольгә алынды		
Уңай хәл ителде		
Урынга чыгу белән тикшерелде		